

ERDEI MAGYARÁG

Feladós szerkesztő:
Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piata Mihai Viteazul 4

Ara 1 lej

V. évfolyam 81 sz.
1936 március 22.

Vasárnap

Németország megbélyegzése után

Még jobban elmérgesedett a nemzetközi helyzet

Berlin tajtékzó dühvel fogadta a népszövetségi határozatot Franciaország egyedüli biztonsága a Maginot-erődök vonala -- írja a párisi sajtó

London, március 20.

Az egy hét óta forrongó diplomáciai problémák ügyében a tegnapi nap jelentős változásokat hozott. Mindenki remélte, hogy a hatalmak végül is megállapodásra jutnak és nem kell azonnal fegyvert ragadni.

A lapok hatalmas cikkeiben foglalkoznak a tegnapi londoni eseményekkel és ami a legérdekesebb, minden ország sajtójában a maga külön megelégedését nyilvánítja. Így van ez rendjén a politikában és akkor van jól, hogyha mindegyik fél azt gondolja, hogy ő maradt győztes.

A tegnapi események összegezéséként a francia és angol sajtó egyöntetűen megállapította, hogy a locarnoi hatalmaknak a népszövetségi tanács megadta az első erkölcsi elégtételt, amikor megállapította, hogy Németország azzal a cselekedetével, hogy a Rajna vidéket katonailag megszállotta, megsértette a versaillesi békeszerződést és a locarnoi egyezményt. A népszövetségi tanács ennél tovább azonban nem ment, mert bonyodalmak nélkül tovább nem is mehetett.

A francia és a szövetséges országok sajtója azt írja, hogy a londoni diplomáciai tárgyalások során a francia és a belga felfogásnak teljes győzelme volt ez a nap. A két legfontosabb kérdésben történt döntés. Előszörban a népszövetség megbélyegezte Németországot, mint szerződészegőt, másodsorban a locarnoi egyezményt aláíró és garantáló hatalmak között — természetesen Németország kivételével — létrejött a megengedés a további teendők fölött.

Az angol és a francia ellentéteket teljesen leküszöbölték és most már az angol és a francia felfogás egymás mellett haladnak a távolabbi célok felé.

Ugyanis, mint a nem hivatalos jelentések a locarnoi hatalmak tegnapi megállapodásáról mondják, az aláíró hatalmaknak messzemenő terveik vannak, amelyeknek végrehajtásában feltétlenül szükség van Németország jóakaratu közreműködésére.

Az „Echo de Paris” cikke szerint a jövő eseményeit a következőkben lehet össze- foglalni.

Az első az, hogy úgy a francia, mint az angol parlamentben fel fogják olvasni a locarnoi hatalmak megállapodását, amelynek következtében fel fogják szólni Németországot arra, hogy vesse magát alá a

hágai nemzetközi bíróság döntésének a francia-szovjet szerződés ügyében, továbbá vonja vissza csapatait a Rajna völgyének nyugati részéből, ahová azután nemzetközi haderő vonulna be.

Nemzetközi békekonferencia lesz májusban

A tárgyalások második fázisa az, hogy amennyiben Németország beleegyezne a követelésekbe, akkor megindulnának Franciaország és Németország között a közvetlen és közvetett tárgyalások.

Ha azonban Németország nem hajlandó elfogadni a két pontot, akkor összehívják a Népszövetséget, amely kimondja, — hogy Németország nemcsak megsértette a locarnoi egyezményt és a versaillesi békeszerződést, hanem vétke is a megsértésben és akkor a locarnoi hatalmak felhatalmazást kapnának a gazdasági, pénzügyi esetleg katonai természetű megtorlások tanul-

mányozására és végső esetben végrehajtására.

A harmadik fázis a két elsőtől függetlenül az, hogy nemzetközi konferenciát hívnak össze májusra vagy júniusra, amely az európai biztonsági kérdést új és biztos alapokra helyezi.

Természetesen Németországot is meghívják a tárgyalásokra.

Tegnap Londonban a szocialista internacionális ülést tartott, amelyen egyhangúlag elítélték Németország lépését, amellyel megsértette a versaillesi békeszerződést és a locarnoi egyezményt, megsértve ezáltal az európai biztonsági intézkedéseket is.

„Franciaország biztonsága a Maginot-vonal”

A berlini sajtó tajtékozva fogadja a Népszövetség előrelátható határozatát. A Völkischer Beobachter a Népszövetséget önféjü nyilvántartó hivatalnak nevezi, amely széljegyzeteket tett egy előtte ismeretlen lapra. A Deutsche Allgemeine Zeitung szerint a népszövetségek jobban fontolóra kellett volna vennie a Ribbentropp által előadottakat.

Hasonló értelemben ír a többi német lap is.

A párisi sajtó a locarnoi hatalmak megengedésével kapcsolatban biztosra veszi, hogy Németország sem a hágai döntőbíró-ság illetékességét, sem pedig a nemzetközi csapatoknak a Rajna övébe való vezénylését nem fogja elfogadni. Ilyenformán pedig — állapítják meg a lapok — a locarnoi hatalmak között fennálló egység nem tisztázta, sőt még veszélyesebbé teszi a helyzetet. A kormányhoz közelálló Petit Parisien szerint Németország vonakodása miatt Anglia is vissza fogja vonni a már

tett engedményeket. Így azután teljesen zsákuccába jutna, — fejezi be cikkét a lap.

A Matin a zűrzavaros helyzetből csak két lényeges dolgot lát kiemelkedni biztonsággal, amire minden körülmények között számíthat Franciaország. Az egyik a francia és angol vezérkarok együttműködése, a másik pedig az a tény, hogy az északfranciaországi erődítési munkálatok a jövő hétre teljesen elkészülnek. A francia biztonság igazi óra a Maginot-vonal — állapítja meg a harcias cikkben a Matin. A többi francia lapok szintén azt írják, hogy a tegnapi londoni tárgyalások után a helyzet még jobban elmérgesedett.

Időjárás

Kissé élénkebb délkeleti, déli szél. — Csak kevés felhő. Éjjel még több helyen talajmenti fagyok. A nappali hőmérséklet tovább emelkedik.

A husvéti nagy tombola 21. száma

Allitólág leszallitják a dohányárakat, a gyufa árát viszont egy lejjel emelik

Bucuresti, március 20.
Bucuresti nirek szerint a kormány a leghatározottabban foglalkozik azzal a gondolattal, hogy rövidesen leszallitja a dohányneműek árát, a dohányosok részéről országsszerre megnyilvánuló elégedetlenségre való tekintettel, s az áremelésből remélt többlet jövedelmet más forrásból fogja pótolni. Ugy látszik, hogy a dohányárak eme-

lése nem elégítette ki a hozzáfűzött reményeket.

A Raza jelentése szerint a gyufa ára rövidesen egy lejjel megdrágul. A Discom és a gyufagyárak között ugyanis tárgyalások folynak, amelyeknek az a célja, hogy a dohányárakon kívül a Discom vegye át a gyufamonopóliumot is.

Akivel megjárhatják

Kisleánya elrablásával fenyegetik Dempsey volt boxvilágbajnokot

Newyork, március 20.
A gyermekrablás ma már virágzó ipar lett Amerikában. Csak nemrégiben számoltunk be arról, hogy Marlene Dietrich kénytelen volt Európába menekülni, mert a banditák állandóan zsarolták azzal, hogyha nem fizet, elrabolják a kisleányát. Most azután Jack Dempseyt, a boxolás egykori világbajnokát érte utól a végzet. Nap nap után fenyegető leveleket kap, amelyben a newyorki alvilág rémei azzal ijesztgetik, hogy el fogják rabolni 19 hónapos kisleányát Joan Hannah Dempseyt. Sőt nem is annyira rablással, mint inkább gyilkossággal fenyegetőznek a banditák, mert azt írják, hogyha záros határidőn belül a box-

bajnok nem fizet le ilyen és ilyen összeget: meg fogják ölni a kisleányt.

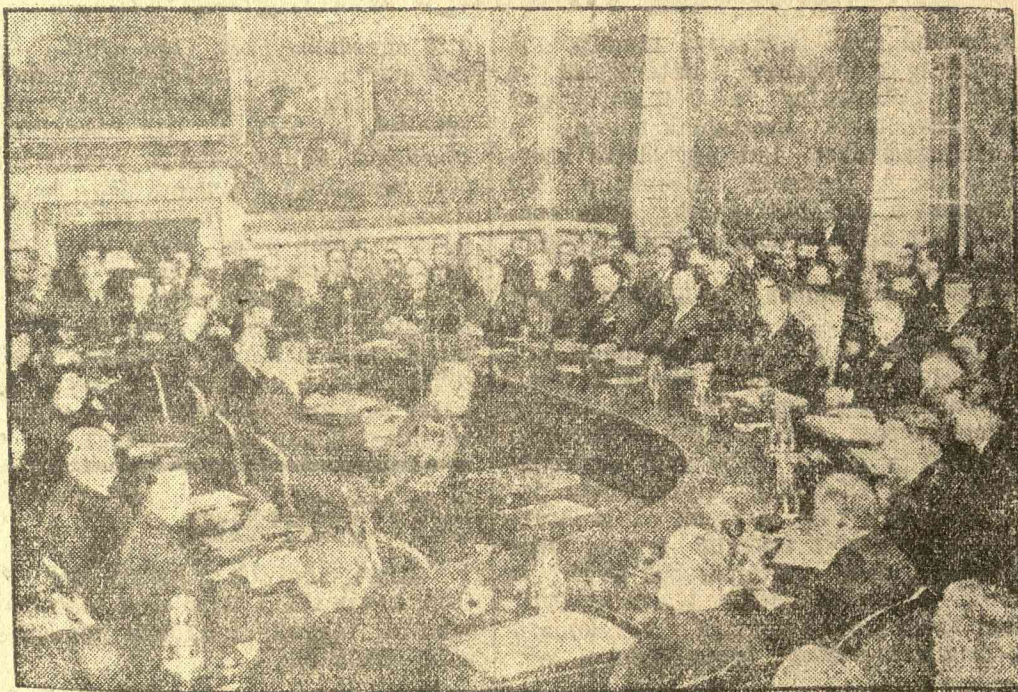
A rendőrség a fenyegető levelek hatása alatt őrizetben tartja Dempseynek Atlantic Citiben, Newyorktól 100 kilométerre a tengerparton fekvő villáját. Ami a boxbajnokot a legjobban izgatja e pillanatban az, hogy miképpen titkolja el felesége elől a fenyegető leveleket.

Dempsey asszony ugyanis éppen mostanában várja második gyermekét. A tapasztatos hatóságok feladata tehát e pillanatban nemcsak az, hogy megvédjék a kis Joant, hanem úgy tegyék ezt, hogy édesanyja ebből semmit se vegyen észre.

Ujabb „meglepetés” várható a Hauptmann-Lindbergh ügyben?

Trenton, március 20.
A Lindbergh bébi elrablása miatt halálra ítélt Hauptmann Brunó asztalos kivégzését április 3-ra tűzték ki. Azonban még mindig nem bizonyos, hogy a kivégzést — ezen a napon végre is hajtják. Lehetségesnek tartják ugyanis, hogy a Hauptmann-ügyben egy-két napon belül meglepő fordulat áll be. Utban van Newyork felé Condone tanár, akinek a bűnügyben különös szerepe volt. A tanár volt az, aki átvette a Lindbergh családtól az 50.000 dolláros váltásdíjat és kifizette a gyermekrablóknak.

A tanár néhány héttel ezelőtt a délamerikai Panamába utazott. Most azonban kijelentette, hogy visszatér Newyorkba. Megérkezése után a newyorki rendőrségen kihallgatják. A kihallgatásról szenzációs fordulatot várnak, mert Condone jelezte, hogy nagy meglepetésekkel fog szolgálni. Amennyiben ez valóban megtörténik, akkor Newjersey állam kormányzója még egyzer elhalasztja a kivégzést. Az elhalasztó végzést a kormányzónak sürgősen kell meghoznia, mert különben elmúlik a határidő, — amelyen belül ennek megtételére mód van.

A Népszövetség a „kerekasztal”-nál

Az első felvétel a Népszövetség londoni üléséről, amelyet a híres Kerek-asztalnál tartanak.

Kivágandó és összegyűjtendő

21

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az résztvehet az új husvétli tombolán

március 1—március 30

A kis boszorkány

— Regény az életből —

33

Bernardina a szánakozásnak egy futó pillantásával hagyta el a szobát és Refoldné után ment. A szép asszony a hálószobájában volt.

— Jó szinben van, Holme kisasszony! — mondta, mikor a lány belépett — ez a levegő igazán csodát művel!

— Igen.. jobban érzem magam. Allitsen is vigasztal és már azzal biztat, hogy talán még életben is maradok.

— Érdekes ember ez az Allitsen — jegyezte meg Refoldné — most már nem olyan mogorva, mint azelőtt! Ugy látszik, az ön hatása... Nagyon megbarátkoztak.

Bernardina észrevette, hogy az asszony kíváncsi és szeretne egyet-mást megtudni a „kiállhatatlan emberről”. Eppen ezért nagyon tartózkodó volt és a hangja is visszautasítóan csengett, mikor felelt:

— Hogy barátok volnánk, arról nem tudok... Ezt éppen nem lehet mondani! Összinte részvétellel vagyok sorsa iránt, mert magamról tudom, hogy mit jelent az, ha el kell szakadni a munkától — az élettől! — Sok bajom volt, sok bánatom nekem is, de mi ez szegény Allitsen sorsához képest.

Bernardina már menni akart, de az asszony tartóztatta:

— Ne menjen még kérem! Olyan kedves dolog, hogy itt van. Széket hozott nekik, leültette és ömlött belőle a szó, a panasza, miközben egy rojtjal játszott ideges fehér ujja:

— Oh, mennyire unom én már ezt az unalmas fészket! Ma is milyen szörnyű unalmas délutánom volt. Az uram napról napra idegesebb... Nem is gondolja, kedves miss Holme, milyen kiállhatatlan. Oh, nagyon nehéz már elviselni, higgye meg!

Bernardina mély megbátránkoszással nézett az asszonyra, aki tovább panaszkodott:

— Már egészen oda vagyok! Azelőtt mégis türethetőbb volt... De most? Ezek az izgalmak tönkre teszik az egészségemet!

(Olyan volt, mint a duzzadó egészség szobra!)

— Ma egész délután zsémbelt, — azután már maga is röstelte és bocsánatot kért. Hiszen ön is hallotta ugyebár? Mondja: hát nem vagyok én szánalomraméltó? Nem érdemlem meg, hogy mártírnak nevezzenek?

De hiába volt minden szinpadi pátozás, a szigorú kis Bernardina nem indult meg a nem közeledett a szenvedélyesen panaszkodó szép asszonyhoz, még csak egy udvarias fejbólintás erejéig sem.

— Igazán nevetséges, hogy miket vág a fejemhez! Képzelve, az ő szeszélye miatt le kellett mondanom a ma délutáni szánakozásról! Mit szól hozzá? No, de holnap... holnap már nem teszem. Még egy délután nem fogok itthon unatkozni!

— Ugyebár, — kérdezte Bernardina — Ön minden délután szokott szánakozni?

Az asszony gyanakodva nézett rá és szeretett volna olvasni a szemében. Egy kicsit mindég kényelmetlenül érezte magát a szűkszavú leány társaságában, aki annyira más volt, mint ő, annyira más...

(Folyt. köv.)

2. kötet

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1936 március 22.

Új törvény készül a fatolvajok megrendszabályozására

A vevőnél is elkobozható a fa, ha az a gyanu, hogy lopásból származik

Bucuresti, március 20.

Az utóbbi 10 év alatt végbement erdőpusztítások, óriási méretű falopások arra késztették a földművelésügyi minisztériumot, hogy drákói rendszabályokat tartalmazó törvényjavaslatot készítsen, amelyet már legközelebb a törvényelőkészítő bizottság elé terjeszt. A minisztérium türethetetlennek találja az állami, a községi, az egyházi és a magántulajdonban levő erdőkben folyó lopásokat, de mivel megfelelő törvény hiánya miatt eddig lehetetlenség volt a tolvajokra szigorú büntetést alkalmazni és mivel folytonosan amnesztiát kaptak, most teljesen új törvény készül, amely remélhetőleg gátat vet a fapusztításnak.

A tervezet szerint a minisztérium a szállításra kerülő valamennyi faanyagra is bevezetné a forgalmi engedélyt, tehát szállítási igazolványt állítanak ki, amelyben pontosan bejegyeznék az indulás időpontját éppen úgy, mint most az alkohol és a liszt szállításánál történik.

Akár az erdőből akár a vasuti állomásról vagy valamely faraktárból viszik el

a fát, az eladó szállítási jegyet fog kiállítani a legközelebbi erdészeti hatóság látatásával. A szállítási igazolvány nélkül talált faküldeményt a községi vagy erdőrendőrség, a fináncgárda, esetleg más ellenőrző hatósági közegek elkobozhatják és az arra kijelölt helyen, nyilvános árverésen eladhatja az erdészeti hivatal. Az árverésen befolyó összeg 10 százaléka azé, aki a kihágást megállapítja, 5 százaléka az árvevő bizottságé, 50 százaléka a fa-, illetve erdőtulajdonosé, akitől a fát lopták és 35 százaléka a földművelésügyi minisztérium speciális alapjának jut, amelyből a megromgált erdőrészeket fogják rendbehozni.

A törvénytervezet a faraktárakat, illetve faiparvállalatok tulajdonosait is kötelezni fogja, hogy készleteikről pontos nyilvántartást vezessenek, mert azt bármikor ellenőrizheti a hatóság. Érdekes, hogy a fát nemcsak szállítás közben, hanem a vevőnél is elkobozhatják, ha súlyos gyanúok merülnek fel, hogy az áru lopásból származik. Ha az árverésen nem volt vevő a fára, úgy a községháza vagy az iskola udvarán kell azokat elraktározni.

Borzalmas munkásszerencsétlenség a jülvölgyi István tárnában

A felrobbant dinamitpatron darabokra tépett egy vajúrt, három munkást pedig súlyosan megsebesített

Petrosani, március 20.

Tegnap délelőtt az István tárnában szörnyű munkásszerencsétlenség történt. Szacstó Elek 38 éves vajúr délelőtt 11 órakor a robbantáshoz szükséges lyukakat fúrt az egyik sziklába, hogy azokba a lövmester dinamitpatronokat helyezzen el. Munkája közben a fúrógép egy — valószínűleg régebbi furás alkalmával ottmaradt dinamitpatronba ütközött, amely óriási detonációval felrobbant. A szertárepülő szikladarabok

Szacstó Elek testét valóságos darabokra szaggatták.

A szikladarabok ezenkívül súlyosan megsebesítették a Szacstó háta mögött álló segédmunkásokat, Mocea Josifot és Vasile Udreant, továbbá még egy munkást, akitnek a nevét még nem sikerült megállapítani. Mindhármukat a vulcani kórházba szállították.

A bányakapitányság a legszigorúbb vizsgálatot vezette be annak megállapítására, hogy a szörnyű balesetért kit terhel a felelősség.

„Ne öl meg, úgyis meghalok és a tiéd lesz a vagyonom”

-- könyörgött feleségének a beteg férj, de az könyörtelenül megfojtotta

Miskolc, március 20.

Néhány nappal ezelőtt Abaujkéren, lakásán holtan találták Tekár András 78 éves gazdálkodót. Halálát megelőzőleg reggel Tekár 40 éves felesége beszólt a szomszédos Tóth Vencelék házába, hogy ő Abaujszántóra tejet visz, időnként nézzenek be a lakásba az ablakon, mert az ura beteg fekszik. Tóth Vencelék többször be is néztek, majd gyanusnak találták, hogy az öreg Tekár olyan hosszú ideig mozdulatlanul fekszik, benyitottak és megállapították, hogy Tekár András halott. Közben hazaérkezett Tekárné, aki ura halálának hírére nagy zokogással fogadta.

Tóth Vencel — a vidék szokása szerint — mint az elhunyt legjobb barátja, megborotválta a halottat. Borotválás közben fedezte fel, hogy az öreg Tekár nyakán fehéres foltokat és nyomokat vannak. Elhívták az orvost, aki megállapította, hogy Tekár András zsinéggel megfojtott. Napokon át folyt a nyomozás. A gya-

nu már az első pillanatban Tekár Andrásnéra terelődött, akiről el volt terjedve a hír, hogy férje vagyonára pályázik. Közben tanuk jelentkeztek a csendőrségen és elmondották, hogy zajt, lármát hallottak Tekárék házából. A csendőrök faggatni kezdték az asszonyt, aki beismerte, hogy már szombaton meg akarta mérgezni férjét, be is adta neki a mérget ételébe, azonban Tekár szervezete a mérgezett ételt visszaadta. Ezután férjére támadt, hogy megfojtassa.

Az idős ember kérte, „ne öl meg, úgyis meghalok és tiéd lesz a vagyon”, de az asszony, a magával egyébként is tehetetlen embernek hurokot vetett a nyakára és megfojtotta.

A csendőrök Tekár Andrásnéat bekísérték a miskolci ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbíró szerdán délután letartóztatásba helyezte.

Kedvező a vetések helyzete

Bucuresti, március 20.

Az elmúlt napok időjárása rendkívül módon kedvezett a mezei vetések fejlődésének. Az enyhe és mégis nedves időjárás folytán a talaj nem száradt ki. Az őszi vetemények körülbelül 2 héttel vannak korábban kifejlődve, mint normális években, úgyhogy az idén, ha semmi közbe nem jön, remélhető, hogy az aratás Péter és Pál napján mindenütt megkezdődik.

A gyümölcsfák fejlődése is elsőrangú, csak attól félnek a gazdák hogy egy májusi fagy éppen az időjárás, a természet tulkorai kifejlődése folytán nagy károkat okozhat.

Agyonverték a falu biráját

Alba Julia, március 20.

Petresti községben gyilkosság történt. Radu Zaharia 58 éves gazdálkodónak, aki egyébként a falu birája is, volt egy fia, aki udvarolt Gata Joan 48 éves gazdálkodó leányának. A leány szülei szegények voltak és emiatt Radu semmiképpen sem akart beleegezni abba, hogy a fia egy szegény leányt vegyen feleségül.

Emiatt a két gazdálkodó között napirinden volt a veszekedés annál is inkább, mert a fiatalok már úgy éltek egymással, mintha házasok lennének.

Radu egy nap kijelentette, hogyha a fia elveszi a leányt, kitagadja a fiut a vagyonból. Ez annyira felbőszítette Gata J-t hogy fejszével úgy fejbévágta Radut, hogy az holtan esett össze. A gyilkost letartóztatták.

Tömeges cigányesküvő lesz Satu-Mare megyében

Satu Mare, március 20.

Nagy népgyűlést tartottak a cigányok Mediasul Aurit községben. A község vasutállomásán százakra menő tömeg várta és lelkesen ünnepelte Iliutescu-Nitulescu Gheorghe, a megyei szervezet elnökét, Vasile Rodaveanu alelnököt, akiknek a tiszteletére a iojbi cigányok vegyes kara szép énekszámokat adott elő. A tömeg élén haladó vezetőket Marisca községi jegyző és Vancea csendőrmester fogadták. Azután a mintegy 1.000 főből álló tömeghez Iliutescu Nitulescu elnök beszédet intézett, amelyet a cigányok lelkesen hallgattak végig. A helyi tagozat megalakulása után kimondották, hogy azokat, akik vadházasságban élnek, ünnepélyes keretek között összeesketik. — Április 14-én Mediasul-Aurit községben, április 19-én Apa községben, április 26-án Abrud községben és május 3-án Satu Mare-n lesz ilyen összeesketés.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 12.30: Hírek, lemezek 13.15: Sport 13.30: Lemezek 15: Hírek 17: Strajeri óra 18: Katonazene 19: Felolvasás 19.15: Kis rádiózenekar 20.50: Felolvasás 21.10: Carmen énekkar 21.40: Sibiceanu és Kofler kézzongorás játéka 22.15: Stavache Tynel le énekel 22.30: Hírek 22.45: Vendéglői zené 23.45: Hírek 24: Sibiceanu zenekar.

Budapest: 7.45: Torna Utána: hanglemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 12: Déli harangszó, időjárásjelentés 13.05: Aláistalan Zenészek Szimfonikus Zenekara 17.15: Elbeszélés 18: Szabó Kálmán magyar nótákat zongorázik 18.30: Mit üzen a rádió 19: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 20: Előadás 20.30: A rádió szalonzenekara

3. ÉRDELYI MAGVARSÁG 1936 március 22.

Virágsziromhoz hasonló

finomságot ad a bőrnek a FLOREAL 1. szá-
mu krém, mert ez a legnaturalisabb és legfino-
mabb habsterjű anyagokból készült krém. Fi-
nom tartalmánál fogva biztosítja a bőr fiata-
los üdőségét, táplálja az elhasznált bőrsejtek
utánképződését, a meglevő ráncokat kisimítja
és petyhüdt bőrét rugalmassá teszi, bőrnek
teljesen új külsőt kölcsönöz. A FLOREAL
II-es krém a szeplős, májfoltos, pattanásos ar-
cot tökéletesen megszépíti és teljesen új arcot
varázsol.

A FLOREAL krémek ára tételesenként 40
lel. Főlerakat: PAP DROGUERIA, Oradea.
Bulevardul Regele Ferdinand 9. Naponta pos-
tai szétküldés.

Halállal büntetik a kémeket Csehszlovákiában

Prága, március 20.

Bár Csehszlovákiában eddig is megvolt a
halálbüntetés, azonban az utolsó években
egyetlen egy eset sem történt meg, hogy
valakit halálra ítélték volna. Most a cseh-
szlovák kamara elé törvényjavaslatot nyuj-
tanak be, mely szerint a jövőben halálbün-
tetés jár azoknak is, akik kémkedés miatt
vannak a vádlottak padjára ültetve. Eddig
ugyanis a jogszabály az volt, hogy csakis
katonákat lehetett kémkedésért halálra
ítélni. Most a halálbüntetést kiterjesztik a
polgárookra is, akik kémkedést követnek
el.

Vasuti katasztrófa Leningrád mellett

Leningrád, március 20.

Borzalmas vasuti szerencsétlenség tör-
tént Leningrád közelében. A Moszkva és
Leningrád között közlekedő vasutvonalon
egy tehervonat, amely 42 kocsiból állott,
belezuhant a mélységbe. Abban a pillanat-
ban, amikor a mozdony a hidon végiggör-
dült, a hid leszakadt és a nehéz mozdony
mint a 42 kocsit magával rántotta. Össze-
sen 3 ember halt meg, öten pedig igen su-
lyosan megsebesültek.

Erős, verbő kövér emberek ugyan-
napoként reggel éhevom rra egy kis pohár természetes
„**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez rendes
gyomor- és bélmozgást biztosít számottevően előmoz-
dítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkering-
ést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a
„**Ferenc József**” viz szívé és idegrendszerének, vese-
és csukóbetegeknek, valamint köszvényben és csúszban
szenvédőknek is nagyon jól tesz.

Megdöbbentő gyermek- tragédia Ciucmegyében

Mercurea Ciuc, márc. 20.

Megrázó gyermektragédia történt Tul-
ghes községben. A tulghesi elemi iskola
egyik növendéke Nagy László, engedélyt
kért a tanítótól, hogy hazamehessen szülei-
nek segíteni, akik nagytakarítást végeznek
odahaza. A tanító elengedte növendékét, aki
hazament. Otthon elküldték egyik nagyobb
testvérét, aki süketnéma fiú, hogy hozza-
nak sarat.

A két testvér el is ment a falu szélé-
hez, ahonnan mindenki szokta a sarat hoz-
ni. Nagy László bemászott egy oldalba vájt
üregbe és ásni kezdett. A következő pillá-
nathan a hatalmas földtömeg a szerencsét-
len gyermekre zuhdott és eltemette.

A süket néma testvér nem tudott se-
gítségért kiáltani és tisztában volt azzal,
hogy amíg elszalad a legközelebbi ház-
ig, addig öccse megful. azért maga kezdett el
örülni sebesen ásni. Sikertől is élve kimen-
teni kis öccsét, azonban mire az orvosi se-
gítség megérkezett, már minden késő volt.
Az orvos megállapította, hogy a gyermeknek
a rázuhanó hatalmas mennyiségű földtől
eltört a hátgerince és amugy sem maradt
volna életben.

Különvonatokat állítanak be a husvéti vasuti forgalom lebonyolítására

Bucuresti, március 20.

A vasutak vezérigazgatósága progra-
mot dolgozott ki a husvéti ünnepek alatt
bekövetkezendő forgalom lebonyolítására.
Hogy a husvéti ünnepek alatt a torlódáso-
kat megakadályozzák, március 25-től kezd-
ve április 20-ig bezárólag az összes vona-
tokat — rapid, gyors- és személyvonato-
kat — a kiinduló és az átmeneti állomáso-
kon annyi kocsival lehet meghosszabbítani,
amennyit a vasuti forgalmi szabályzat meg-
enged. Az ujoncokat és a szabadságra uta-
zó katonákat tehervagonokban szállítják to-
vább és erre a célra ezeket a vagonokat
fapadokkal szerelik fel. Ha mindezek el-
lenére nem volna lehetséges, hogy az uta-
zásra jelentkező utasok egy vonatba befer-
jenek, a bucaresti, timisoarai, craiovai, jasi
cernauti, oradeai és cluji állomáshelyek-
nek joguk van ugyanabba az irányba
egy másik vonatot elindítani. Az elhőrző
közégek utasitást kaptak, hogy ezeket a
különvonatokat olyan állomásokon, ahol
nincsenek már utasok, szüntessék be és irá-
nyítsák vissza a kiinduló állomásra.

Rejtélyes betörés az angol tengernagyi hivatalban

Fontos iratokat kerestek a tolvajok,
de eredménytelenül

London, március 20.

Az angol honvédelmi köröket rejtélyes
betörés tartja izgalomban. Vasárnap éj-
jel betörték az admirális palotájába, —
ahonnan néhány fényképezőgépet és jelen-
telen iratot elloptak.

A rejtélyes betörés csak most került
nyilvánosságra.

A lapok hosszú cikkekben számolnak
be a betörésről és megállapítják, hogy a
betörők terve nem sikerült, mert semmifé-
le fontos iratot nem tudtak megszerezni.

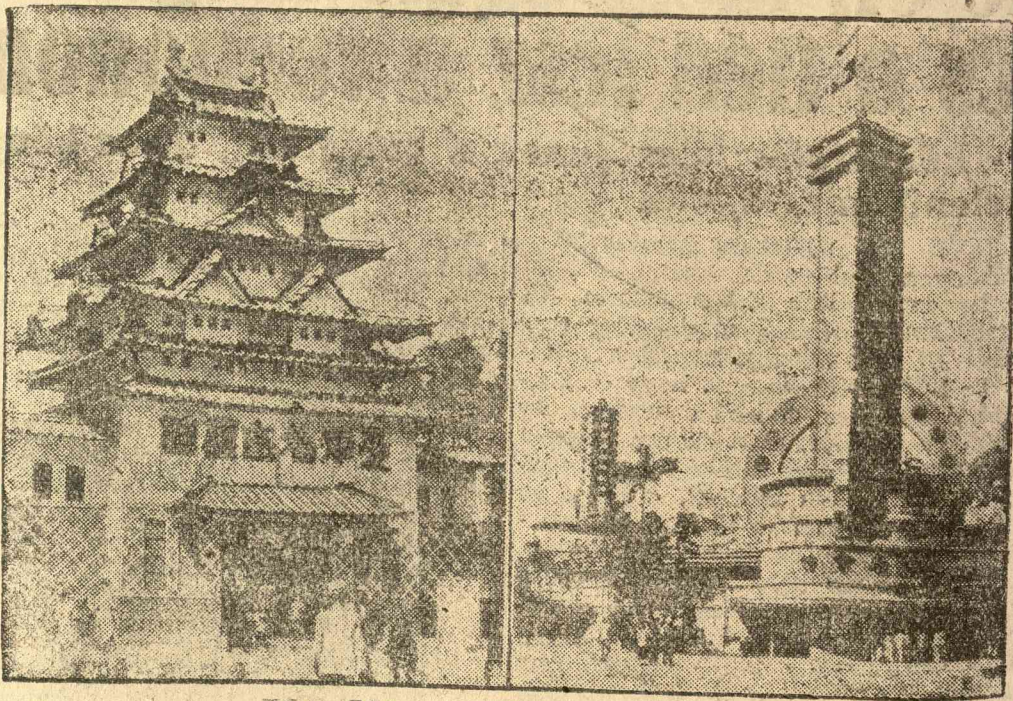
Muresmegyében is terjed a kiütéses tifuszbajrárvány

Vándorcigányok hurcolták be
a veszedelmes járványt

Targu Mures, március 20.

A napokban érkezett haza Bucuresti-
ből négy üstfoltoló cigánycsalád, akik mes-
tersegükkel végigjárták az egész országot.
Állandó lakhelyük azonban a Nyáradmenti
Craciunesti községben van, ahol a falu vé-
gén laknak. A négy üstfoltoló cigánycsa-
lád 17 családtagból áll, akik közül 7 lázas
beteg érkezett haza falujába. Tegnap
egyik 28 éves cigány, Báránka Gábor me-
is halt. A vármegyei orvosok megállapítot-
ták, hogy kiütéses tifusszal fertőzöttén tér-
tek haza a cigányok Bucurestiből, ahol a
városon kívül földkunyhókban laktak és
ott lettek betegek. Teljesen elkülönítették
fertőtlenítették és szigorú egészségügyi őri-
zet alá helyezték őket, hogy a veszedelmes
járvány terjedését, amelyet a tetű terjeszt,
megakadályozzák.

Bucuresti, március 20.
A vacaresti fogházban terjed a kiüté-
ses tifusz. Tegnap hat új megbetegedés tör-
tént, miért is újabb 20 napi szigorú zár-
latot rendeltek el.

Kiállítás Japánban

Formosában most nyitották meg a japáni árumintavásárt. Két érdekes kép a kiállí-
tásról.

A kormány gazdasági bizottsága foglalkozott a Jiul-völgyi bányászok helyzetével

Bucuresti, március 20.
Tegnap délután a kormány gazdasági bizottsága ülést tartott, amelyen a Jiul-völgyi bányászok bérmozgalmával foglalkoztak. Megvitatták azokat a lehetőségeket amelyek mellett a munkaidőtartamot fokozni lehetne azzal, hogy nagyobb mennyiségben vennék át a bányákból kitermelt szénét. Mint ismeretes, a petróleumvásárlása szénnél előnyösebb, az állam mégis nagyobb mennyiségű szénét vett át eddig is, hogy ezzel segítsen a Jiul völgyi munkásokon.

Ma reggel a vasut, a közlekedésügyi és a munkaügyi minisztérium megbízottai tanácskozássra ültek össze annak megbeszélésére, hogyan lehetne több szénét átvenni a Jiul völgyi bányáktól. Petrosaniban és környékén nagy érdeklődéssel néznek a tárgyalások kimenetelére.

Átadták az ügyész-ségnek az ékszerabló oradeai szerelmespárt

Oradea, március 20.

A rendőrség tovább folytatja az Alexandri uccai ékszerablás miatt letartóztatott Milotai Sándor és barátja Mendelsohn Záli kihallgatását. Erős a gyanu, hogy a legutóbb Marghitán elkövetett ékszerlopást is ők követték el.

Kiderült az is, hogy ők voltak a tettesei a Fekete bőrizületen pár hónappal ezelőtt elkövetett betörésnek is. Akkor Milotai rövidzárlatot okozott az Avram Jancu utcában, hogy nyugodtan dolgozhassanak a pöttyben.

Milotait és Mendelsohn Zált természetesen külön cellában őrzik, ami azonban a ravasz nőt nem akadályozta meg abban, hogy érintkezzék bűntársával, igaz, hogy sikertelenül. A nő ugyanis saját vérével írt levelet akart eljuttatni barátjához a rendőror utján, aki azonban a levelet feletteseinek adta át. A régimódu detektívregények receptjei szerint írt levélben Mendelsohn Záli azt írja, hogy még van nála egy briliáns gyűrű és 1600 lej. Ezek után kikutatták a kombinéjában elrejtve meg is találták az ékszert és a pénzt.

Mendelsohn Zálinál még egy levelet találtak, amelyben azt írja Milotainak, hogy vállalon mindent magára. Ugy látszik még sem lehet olyan önzetlenül nagy a szerelem.

Milotait és Mendelsohn Zált különben ma délelőtt átadták az ügyész-ségnek.

Sorozatos munkásbalesetek Ciucmegyében

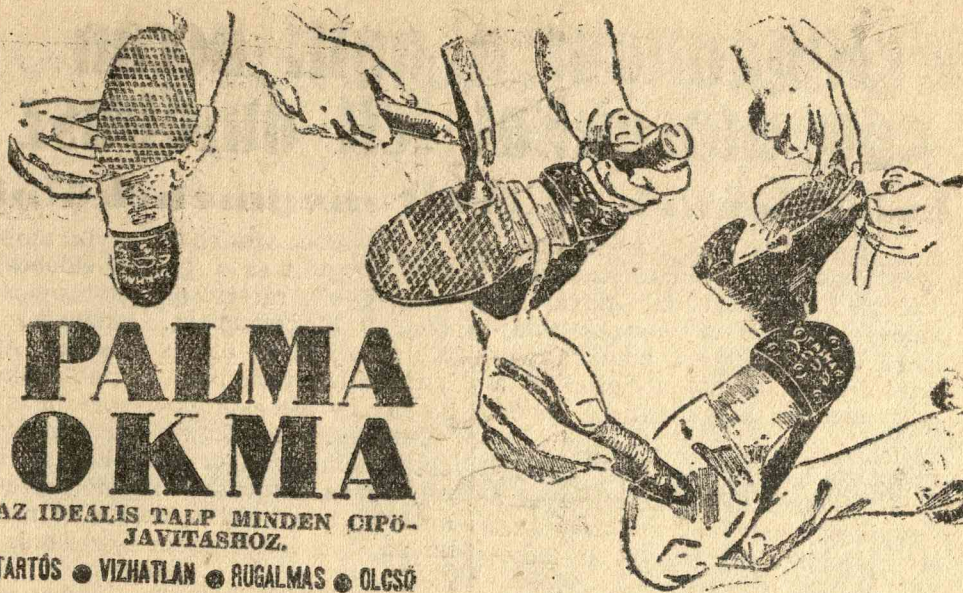
Mercurea Ciuc, márc. 20.

A székelységben az elmúlt nap három szerencsétlenség is történt. Ezek közül két halálos volt, míg a harmadikat igen súlyos állapotban szállították be a brasovi Marzescu kórházba.

Az első szerencsétlenség Urbani községben történt, ahol Bajkó József munkás fát vágott. A fa olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy ráesett a munkásra, aki a helyszínen szörnyen halt.

A második halálos szerencsétlenség a Friboia erdőben történt, ahol Bata György Sercaita községbeli illetőségű munkás szintén fát vágott több társával együtt. Az egyik fa rázuhant és agyonnyomta a szerencsétlen embert.

A harmadik szerencsétlenségnek áldozata a Hunedoarai Vertei Joan nevű munkás aki fát vágott az erdőben. A fa ráesett a lábára, amelyet több helyen eltört. Ver-teat súlyos állapotban szállították a kórházba.

Harminc napra zárták ki Robut a parlamentből

Bucuresti, március 20.

A parlament tegnap délutáni ülésén a cuzisták és nemzeti parasztpártiak között összetűzésekre került a sor. Solomon Virgöl nemzeti parasztpárti képviselő szólalt fel, amikor Marcel Adam cuzista képviselő oda-futott hozzá és fejbe vágta. Solomon visszaadta az ütést, mire általános verekedés támadt. Az ülést felfüggesztették, de a verekedés tovább folyt egészen a miniszteri padokig úgy, hogy a miniszterek kiestek a parlamentből.

Az első padsort a verekedők teljesen összezúzták. Solomont a tulsúlyban levő cu-

zisták a földre teperték és csak nehezen lehetett megmenteni a támadók kezei közül.

Az ülés újboli megnyitása után Miha-lache szólalt fel és hangoztatta, hogy hely-re kell állítani a parlament tekintélyét. Moso-lu Tiberiu elnök kijelentette, hogy az el-nökség megtette kötelességét.

Az éjszaka folyamán Miha-lache Pop Valer igazságügyminisztert kereste fel és szigorú intézkedést kért a goga-cuzisták terrorja ellen. A verekedő képviselők ellen fegyelmi eljárás indult és Robut 30, Marcel Adamot 10, Solomont pedig 15 napra zár-ták ki a parlamentből.

134 halott, 300 ezer hajléktalan!

Az amerikai árvíz borzalmas pusztításai

Washington, március 20.

Az amerikai árvíz olyan méreteket öltött, amilyenekre emberemlékezet óta nem volt példa. Eddigi jelentések szerint összesen 134 ember fulladt a vízbe, több mint 300.000 ember lett hajléktalan, az anyagi

kár pedig meghaladja a 150 millió dollárt.

Egyes részekben a víz már apad, de a legtöbb helyen még mindig több méter magas víz áll az utcákon. A borzalmas elemi csapásról tisztaképet csak az ár megszűné-sével lehet majd alkotni.

Elindultak a magyar és osztrák államférfiak Rómába

Bécs, március 20

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter tegnap délután fél 5 órakor utnak indultak Bécsen keresztül Rómába. Bécsben a magyar delegáció az osztrák kormány vendége volt majd együttesen folytatták útjukat az örök város felé. Osztrák részről Schuschnigg osztrák kancellár, Berger Waldenegg osztrák külügyminiszter és több osztrák államférfi indult a római találkozóra.

A nemzetközi sajtó érdeklődése most a római hármastalálkozó felé fordul, mert tisztában vannak azzal, hogy a római tanácskozással a Duna medencéjére nézve nagy fontossága lesz.

A cseh sajtó annak a reményének ad

MACABI-COLPING bajnoki mérkőzés vasárnap délelőtt 11 órakor a Mihai pályán. A kerületi bajnokság egyik legizgalmasabb mérkőzését nagy érdeklődés előzi meg. Egész ország 10 lejes egységes hely-átrak.

kifejezést, hogy Schuschnigg osztrák kancellár a római tanácskozáson felteszi a javaslatot, hogy a hármastalálkozó kerüljön közelebbi gazdasági érintkezésbe a kisantant államaival.

Kommunista szervezkedés Montenegróban

Belgrád, március 20.

Montenegróban a jugoszláv rendőrség kommunista összeesküvést leplezett le. A kommunisták ellenálltak és így a karhatalom és a kommunisták között közelharcra került a sor. A sortűz következtében két kommunista meghalt, míg másik kettő megsebesült. A rendőrök táborából is több sebesülés történt.

5 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 március 22.

Kigyulladt a nyílt uccán egy utasokkal telt autóbusz

A bennülőknél sikerült megmenekülniük

Turnu Severin, március 20.

Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt Turnu Severin külvárosában. A craiovai „Rezistenta” vállalat tulajdonát képező 93-as autóbusz, amely Craiova és Turnu Severin között közlekedik, a város egyik utcáján kigyulladt és porráégett.

A szerencsétlenség a következő körülmények között történt meg. Az egyik utas kis üveg étert vitt magával. Az üveg összetört és szétfolyt a padlón és az üléseken.

Kévéssel később az egyik utas cigarettára gyújtott és a gyufát eldobta. A még tüzes gyufa ráesett egy étercseppre, amely azonnal lángalobbant. Pillanatok alatt a tűz áterjedt az összes ülésekre. Az utasok leírhatatlan pánikban az ablakokat törték be és úgy menekültek a borzalmas tűz elől. Szerencsére az összes utasoknak sikerült kimenekülni, amikor felrobbant a benzintartály és az autóbusz teljesen porráégett, — anélkül, hogy oltási kísérlettel mertek volna az égő autóbushoz közeledni.

Vakmerő betörés egy falusi adóhivatalban

Leova, március 20.

Tegnap reggel jelentették a leovai csendőrszarnyparancsnokságnak, hogy Tigjeci községben ismeretlen tettesek éjnek idején betörték az adóhivatalba. A betörők az ablakon keresztül hatoltak be az adóhivatal helyiségébe, ahol megpróbálták a vaskasszát elvinni. Mivel a kassza nehéz volt, ez nem sikerült nekik, kinyitni sem tudták, —

mert úgy látszik, nem volt hozzá alkalmas szerszámuk. A tolvajok erre megelégedtek azzal, hogy elvittek egy csomó nyugtakönyvet és az árverés alkalmával el nem adott butorokból egyes értékeesebb darabot. A csendőrszarnyparancsnokság rendelkezése a nyomozást megindította a betörők kézrekerítésére.

Gyár -- munkások nélkül

Mindent a gépek végeznek egy amerikai autógyárban

Newyork, március 20.

Fantasztikusnak látszó, utópisztikus almot valósított meg a milwaukei Smith félé autógyár. Ez a gyár egyedülálló a maga nemében és egész berendezésével együtt a modern technika csúcspontjának tekinthető. Ez az első gyár, ahol nem dolgoznak munkások és mindent a gépek végeznek el. Egy óriási teremben hatalmas futószalag vonul keresztül és az autók vázát ez jobbra-balra forgatja és a gépek megdolgozzák azokat. Ezek a gépek matematikai pontossággal dolgoznak, anélkül, hogy em-

beri kéz beavatkozása szükséges lenne munkájukba.

A gyárban csupán néhány műszerész van, akik azonban csak arra vigyáznak, — hogy a dolgozó gépek jó állapotban legyenek. Különösen megkapó annak a gépnek a működése, amely préselt levegővel működésbe hozott óriási kalapácsával többszáz szeget és csavart üt be egyszerre.

Amerikai közgazdászok és technikusok kiszámították, hogy ha minden autógyár erre a rendszerre tér át, akkor az egész világon nincs szükség ezernél több munkásra.

Kettős szerelmi tragédia Targu-Muresen

Halálosan megsebesítette szeretőjét egy legény, majd saját torkát vágta el

Targu Mures, március 20.

Megrendítő szerelmi tragédia játszódott le tegnap délelőtt Sennensiek Béla hitközségi elnök str. Mihai Viteazul 52 szám alatti lakásán. Sennensiek 33 éves házvezetőnőjét, a szász származású Gellner Annát, borotvájával halálosan megsebesítette a nyakán barátja, a 23 éves Szabó István. A tragédia idején csak a házvezetőnő és szeretője tartózkodtak a lakásban, úgy, — hogy a részletekre csak a rendőrség következtetései derítettek fényt.

A házvezetőnő már hosszú ideje viszonyt folytatott a nála 10 évvel fiatalabb legénnyel, aki most szolgálta katonaságát. A legény néhány napra hazaérkezett Targu-Muresre, ahol azonnal felkereste barátját. Állítólag panaszkodott Gellner Annának, hogy gyógyíthatatlan tüdőbajban szenved, amelyet most állapítottak meg a katonaságnál. Kérte az asszonyt, hogy legyenek együtt öngyilkosok. Az asszony nem ragyon hajlott az ajánlatra, sőt le akarta besejteni a fiút is.

Hogy aztán pontosan hogyan játszódott le a tragédia, azt nem lehet megállapítani. A feltevések szerint Szabó borotvát rántott, amellyel többször barátját nyaka felé sujtott. Az éles borotva szörnyű sebet ejtett az asszony nyakán, aki véltörő ordítással szaladt ki az uccára és segítségért kiáltott, majd összeesett. Az asszonyt rendkívül súlyos állapotban kórházba szállították, ahol megoperálták, időközben pedig a szomszédok behatoltak a Sennensiek lakásába, ahol szörnyű látványban volt részük. A földön hevert Szabó István holtteste, a nyak majdnem teljesen lemetszve, a holttest mellett véres borotva.

A rendőrség azonnal megindította a vizsgálatot. Valószínűnek látszik, hogy nem közös megegyezéssel véghezvitt öngyilkosság történt, hanem a fiú orvul támadta meg az asszonyt és a szörnyű tett láttakor öngyilkos lett. Az asszonyt nem lehetett még kihallgatni, mert életveszélyes állapotban, eszméletlenül fekszik a kórházi ágyon.

Kétfejű gyermeket szült egy asszony

Fagaras, március 20.

Néhány nappal ezelőtt Chima Joan Sina Noua községbeli gazdálkodó felesége Anna egy gyermeknek adott életet, aki valószínűleg szörnyülött. A szörnynek két feje van, amelyek össze vannak nőve a tarkónál. A test többi része teljesen normális. Mivel a szörnyülöttnak rendes hőmérséklete volt, mindenki azt hitte, hogy életben is fog maradni. A negyedik nap azonban a szörny, amelynek csodájára falukból is eljöttek, meghalt. A csecsemő hüláját a bucuresti anatómiai intézet múzeumban helyezik el.

APRÓHIRDETÉSEK

Alapító olvasóinknak a közlésükkel a hirdetésük tolmácsolásáért a szerkesztőnek köszönetet mondunk.

POSTA

Uriember barátságát keresem szórakozás céljából. Leveleket „Itt a tavasz” jelíggel a kiadóba kérek. 4754

Önálló vidéki fiatalember jömenetelű saját üzlettel házasság céljából megismerni ingatlan vagy készpénz hozománnyal rendelkező szép, kedves és jó megjelenésű leánnyal, vagy fiatal özvegyasszonnyal. Leveleket „Fehér Liliom” jelíggel a Magyar-ság kiadóhivatalához kérem küldeni. 4753

ÁLLÁS

Ujságarút keresünk jó keresettel Salonta, Osorhei, Sacueni és Ghires (mind Bihar vármegye) községek részére. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Eljegyzés. Grósz Klára Meziad és Schönberger László Biharia jegyesek. (Mind külön értesítés helyett)

Női konfekcióhoz gyakorlott segédet azonnalra felveszek. Krausz, Str. Bulyovszky 8. 4752

Molnár, darálóba azonnal felvétetik Cim a kiadóban. 4750

Állást keres, román, magyar, németül beszélő leány gyermek mellé. Str. J. Ghica no. 7. 4751

VÉTEL-ELADÁS

Tavaszi kosztum komple selymek a férfi szövetek nagyméretű maradványokban érkeztek. Ep. Pavel 27. 4593

Etelolaj hőjti és más konzervek legolcsóbban vásárolhatók Balázsnál, str. Alexandri no. 34. 4654

Allami könyvényeket veszek 4.000 lej erejéig. Cim a kiadóban. 4735

Biciklit jökarban megvételre keresek. Cim azonnal a kiadóba kérek. 4685

Eladó bankli, kerekasztal, ragasztóasztalok, kaptafák. Str. J. Ghica 7. 4756

Egy fiatal hamis házörző kutyát keresek megvételre. Calea Suisuhui 12. 4755

Prímus gyorsfőzőt megvételre keresek. Szégl, str. Cosbuc 15.

Lakóbejelentő és házbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor papírkereskedésben.

LAKÁS

Egyszobás előszobás modern lakást keresek májusra a központban. Cim a kiadóba kérek. 4728

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyha, csinos lakás, toalette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

PÁSZTOR-NYOMDA JRADEA
Telefon: 380.

„ERDELYI MAGYARSÁG”
1936 március 22.